

Etre Maria Valori Szűz Mária és a Szíve Olvasmányok

Mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Etre Maria Valori
Szűz Mária és a Szíve
Olvasmányok

Olaszból fordította
Gerely Jolán

Nihil obstat
Carolus Szitkey
censor dioecesanus

1529/1935. Imprimatur
Vacii, die 8-a Aprilis 1935.
† Stephanus
episcopus Vaciensis

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1935-ben jelent meg a Szalézi Művek *Lelkiélet Kiskönyvei* sorozatának 15. köteteként a Szalézi Művek kiadásában. Az elektronikus kiadás engedélyét a Szalézi Szent Ferenc Társasága – Don Bosco Szaléziak adta meg. Ezt az elektronikus kiadást a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár elvei szerint korlátlanul lehet lekipásztorni célokra használni. Minden más jog a szaléziaké.

A könyv szövegét Dobai István vitte számítógépbe.

Tartalomjegyzék

Impresszum.....	2
Tartalomjegyzék	3
Szűz Mária kiválasztottsága	4
A szeplőtelen fogantatás.....	5
Szűz Mária születése	6
Szűz Mária neve.....	7
Szűz Mária bemutatása a templomban.....	8
A szüzesség fogadalma	9
Az eljegyzés.....	10
Az élettárs	11
Isten Anyja.....	12
Sietve tett látogatás a hegyekben	13
Isten Fia	14
Szűz Mária és a Kisdéd	15
Szűz Mária és a Fia	16
Szűz Mária hallgatása.....	17
Szűz Mária özvegyisége	18
A Fiú és az Anya kölcsönös szeretete	19
Ó, hűséges lelkek jöjjetek!	20
Imádkozott-e Szűz Mária Jézushoz?	21
A mi Anyánk szíve.....	22
Szűz Mária mindenki másnál előbb tudott az áldozatról, melyre Jézus szánta magát.....	23
Az Anya áldozatának tökéletessége a Fiú legnagyobb vigasztalása volt	24
Fönséges búcsú	25
Mária szívével követi Jézust a Getsemani kertbe	26
Szent János Szűz Mária mellett	27
A kereszt hősnője	28
A feltámadt Jézus megjelenik Anyjának	29
Szűz Mária Szent János kezéből fogadja Jézust	30
Szűz Mária elnyeri a Szentlelket	31
Szűz Mária halála.....	32
Az Istenanya egyénisége	33
A megkoronázott Szűz	34

Szűz Mária kiválasztottsága

„Mikor az eget fölállította már ott voltam... és gyönyörködtem nap-nap után, színe előtt játszadoztam mindenkor, játszadoztam a földje kerekességén”. (Péld 8,27.30)

A Mindenható gyönyörűsége, a Káosz mérhetetlensége fölött lebegő gyermeki mosoly ... az isteni értelem édes titka, Szűz Mária!

Vajon nem azért gondolt-e ki téged a Mindenható, hogy míg határai közé szorítja a tengert és megveti a föld alapjait, gyönyörködhessék a te tiszta örömedben? Nem kellett-e szükségképpen ott lenned hatalmas kezének munkája közben? Nem érted volt-e mindaz, ami történendő volt; nem a te kimeríthetetlen boldogságodat szolgálta-e minden, hogy úrnője lehess a teremtett dolgoknak és az Ő teremtetlen szeretetének?

Mi célja lett volna a mindenségnek a te csodáló tekinteted nélkül, a te szíved hűséges dobogása nélkül? Ott látott Ő téged kezdettől fogva, mennyei tudása tiszta ragyogásában.

De nemcsak akkor voltál jelen, mikor meghatározta az eget rendjét, hanem akkor is, mikor isteni haragja kiűzte az Édenből az első bűnösöket. Azon a rettenetes napon a reád gondolásban pihent meg tetszésével az Örökkévaló; benned, aki más voltál, mint ők, és helyükben nem buktál volna el. Az isteni szózat életre hívta sátánt tipró lábadat, életre hívott téged, az Ő Egyszülöttének anyját, Teremtőd megbosszulóját, az elbukott emberi természet helyreállítóját.

Hogyan gondolhattál volna te, a teremtmény, ilyen fönséges rendeltetésre? Egyedül csak Ő tehetett téged méltóvá arra, kegyelmes szeretetével; és így lett. De bárha Ő teremtette lelkedet olyan gyönyörűséges tükörnek, mely képes a maga teljességében befogadni világosságát, viszont te voltál az, aki lelked szeretetének teljességével fogadtad ezt a világosságot, és a te műved volt, hogy ez a tükör nem homályosodott el soha.

Isten bájos gyermeke te, aki az Ő gyönyörűségére jelen vagy minden munkájában, te hatalmas küzdő, a gonosz legyőzője, a választottak csillagokkal koronázott királynője; olyan diadém hordozója, aminőt nem viselhet senki más soha; azok nevében, akik mélyen alattad állnak ugyan, de gyermekeiddé lettek, könyörgünk – arra a szeretetre hivatkozva, mellyel Isten viseltetik irántad – eszközöld ki számunkra azt a könyörületet, melyet semmi más módon nem tudunk kiérdemelni.

A szeplőtelen fogantatás

„Ti mind, kik félitek az Istent, jertek, halljátok,
elbeszélem, mily nagy dolgokat cselekedett
velem”. (Zsolt 65,16)

Az a láthatatlan, rút folt, mely minden halandó teremtmény lelkét beszennyezi mindjárt az első pillanatban, amikor megkezdí lété anyja méhében, Szűz Mária lelkét nem érintette soha.

Bárha fogantatása olyan volt, mint minden más emberi lényé, épp úgy halandó szülöktől születvén, mint bármelyikünk, egyben különbözött tőlünk; abban, hogy arra a magas istenanyai méltóságra való tekintettel, melyre hivatva volt, a Mindenható keze fölfüggesztette az áteredő bűn általános törvényét, hogy annak következménye ezen a kiválasztott lelken ne érvényesüljön.

Szűz Mária teljesen tisztán kezdte meg lété édesanyjának, Annának méhében, mint ahogy Éva tisztán került ki Isten kezéből.

Ezzel indította meg az Úr azoknak a páratlan kiváltságoknak a sorozatát, melyekkel elárasztotta azt, akinek az anya és a munkatárs szerepét szánta a megváltás művében. Így távolította el Szűz Mária lelkéből mindenkorra az igazi szeretet ellenségét, az érzéki kívánságot, mely arra ösztönzi az Ádám bűnétől megrontott emberi természetet, hogy a múlt időben, múlt gyönyöröket keressen.

Mindebből Szűz Máriában semmi sem volt. Kiváltsága azonnal egyesítette őt Istennel; semmiféle korlát sem állt köztük, könnyű volt megérteniük egymást. Szűz Máriát semmi sem unszolta arra, hogy boldogságát az érzékek útján keresse; zavartalan tisztaságában csak arról a boldogságról álmodozott, mely Istenében található; értelme felfogta ezt a nagy adományt, s akarata szabadon élvezhette azt.

Ki tudná Szűz Mária lelkének szépségét még csak elképzelni is!

Ha már olyan gyönyörködtető látvány a gyermek, aki ártatlan ugyan, de nem mentes Ádám vétkétől, milyen elragadó lehetett ennek a kivételes teremtménynek a látása és milyen boldogító a vele való érintkezés?

A szeplőtelen fogantatást egy fehérbe öltözött, csillagokkal koronázott fiatal nő képében ábrázolják, amint két kezét imára emeli, kicsiny lába pedig a kígyót tiporja el. De milyen homályos kép ez a valósághoz képest!

Add meg ó Mária, sóvárgó lelkünknek, hogy valamikor majd olyanak láthassunk, amilyen valóban voltál és amilyen vagy, hogy gyönyörködhessünk benned és a mennyországban, mely a te segítségével nyílt meg számunkra, valamint abban a sok kincsben, amit magaddal hordozol, és mindabban, ami ma még – sajnos – mind-mind titok előttünk.

Szűz Mária születése

Szűz Mária a Palesztinában fekvő Galilea tartomány Názáret nevű városában született. A Jordán folyó, amelynek egyik kiáradása a Tiberiás-tó hatalmas tükrét alkotja, keresztül-kasul járja egész Galileát vizével frissítve, termékenyítve, s Szűz Mária idejében a világ kertjévé varázsolva azt.

Szent Jeromos szerint maga a Názáret név is virágot jelent.

És valóban, a Názaretet környező mosolygó halmokat a virágok gazdag bősége borítja, amely tavasz idején a színek csodálatos harmóniájával árasztja el a városkát.

Ebben a bájos kis fészekben született a Megváltó Anyja, egy jámbor hagyomány szerint a római időszámítás 733. évében, szeptember 8-ának szombati napra virradó hajnalán. Mint szegény szülők gyermeke jött a világra, egy egyszerű házacskában, amely semmivel sem volt különb, mint a názáretiek dísztelen lakóházai általában. Joákim és Anna királyi és papi ágból származtak, de családjuk egykori dicsősége aláhanyatlott. Szent Joákim ősei között ott találjuk Dávidot is, az Isten előtt kedves költő és pásztor királyt. Szent Anna nevében jóslatszerű értelem rejtőzik, mert arámi nyelven kegyelmet jelent.

Joákim és Anna egész életükben mindig hűségesen betartották a törvényt, s állandóan gondolataikban hordozták Istent. Jól ismerték a szent könyveket, elmélkedtek a próféták jövendölései fölött, járatosak voltak Isten dolgaiban, és figyeltek az Ő jeleire. Sőt egy belső fénysugár, utat törve magának a titok sötétségében, olyan szeretetre gyullasztotta szívüket a várt Messiás iránt, amilyen nem ébredt addig Izrael más fiaiban még soha.

Házasságuk hosszú időn át gyümölcstelen maradt. A templomban már el sem fogadták az öreg pár szokásos áldozati adományait; úgy tekintették őket, mint egy terméketlen fa fölösleges hajtásait. Öregségüknek, magukra hagyatottságuknak és megvetettségüknek vigasztalanságában már régen kihallhatott szívükből a hit és a szeretet. De nem. Az elhagyatott házban Isten szeretete tovább égett minden emberi megaláztatás fölött, értékben a vértanúsággal vetélkedve, ünnepélyességben az égő áldozatig emelkedve.

A két öreg ráncos arcán mélyre szántották már a barázdákat a könnyek, mikor megjött Szűz Mária, a lemondás és az ima virágos hajtása. Születésének idején Joákim és Anna, lelküknek állandó felajánlása útján olyan fokára emelkedtek már, hogy semminemű földi ragaszkodásra nem voltak többé képesek. Így Szűz Máriában sem tudtak mást látni, mint az ég küldöttét.

Mint ilyent helyezték őt az oly sokáig elhanyagolt bölcsőbe, s így váltak Szűz Mária első tisztelőivé. Joákim és Anna jövőbe sejtő lelke megérezte, hogy teljesebben van a nagy ígéret, melyet Isten tett a választott népnek, s hogy közeledik a világ üdvössége.

Szűz Mária neve

„És a szűznek neve Mária volt”. (Lk 1,27)

Az evangélistáktól tudjuk, hogy Jézus Anyjának Mária volt a neve. Szent Joákim és Szent Anna adták leánykájuknak ezt a nevet: *Mária*. Dallamos, kedves, bájos név, kedvelt és általános a zsidó nép asszonyainál.

Az evangéliumok gyakran megismétlik ezt a drága nevet. Bizonyára a Szentlélek sugallatára, hogy az emberek így megismerjék, és jól emlékezetükbe véssék. Általános szokás volt a zsidóknál, hogy jelentőségteljes neveket adtak gyermekeiknek, mert járatosak lévén a Szentírásban, tudták, hogy Isten is így cselekszik, jellegüknek, küldetésüknek és különös erényüknek megfelelő néven nevezte angyalait és választottait.

Mihály... Isten ereje; Izrael... Istennel erős; János... a kegyelem fia.

Ezért úgy akarta a Mindenható, hogy Anyjának a neve se legyen jelentőség nélkül való. A Mária név szíriai nyelven *úrnőt* jelent, a héberben pedig két értelme is van: a *keserű* fogalmát és a *tenger csillagát* fejezi ki.

És nem foglalja-e magában ez a három kifejezés Szűz Mária egész életét? Úrnő, keserű, tenger csillaga.

Ugyan ki viselhetné nála jogosabban az Úrnő nevet? Mint Isten és az emberek anyja, a világegyetem királynője.

És kire illenék jobban a keserű név? Egy kínzó jövődőlés várakozásában élve már kora ifjúságától fogva, majd pedig, mint a legrettenetesebb tragédia áldozata!

És kit illetne meg inkább a tenger csillaga elnevezés? Olyan félelmetes a tenger, mikor a viharos hullámokra leszáll az éj, és a hajós tekintete nem talál egyetlen pontot sem, ahol reménysége kiköthetne. De amint a sötét fellegeket egy csillag fénye hasítja át, az ismét eszébe juttatja az eget és szívébe új erő költözik.

Így menti meg Szűz Mária nevének bizalom teli hívása azt, aki az élet viharos tengerén hajózik, és azt is, aki már a halál kapujához közeledik. Szűz Máriával élni annyi, mint biztos segítséggel rendelkezni; Szűz Máriával meghalni annyi, mint üdvözülni.

Ó Mária, ébressz a szívünkben szeretetet irántad, és tedd, hogy valamennyien érezzük határtalanul nagy anyai segítségedet, szegény halandó életünk viharos tengerén.

Szűz Mária bemutatása a templomban

Szent Joákim és Szent Anna nagy belső világossággal érezték, hogy Mária Isten választottja. Ezért szívük sohasem tudott megállapodni ebben a drága lényben anélkül, hogy tőle azonnal Istenhez ne emelkedett volna. Az önző, teljesen emberi öröm soha egy pillanatra sem érintette lelküket, még olyankor sem, mikor a gyermek növekedésére, ifjúságára gondoltak, amelytől pedig könnyebbséget és vigaszt remélhettek volna a maguk számára. Az Urat szerették benne és őt az Úrban.

Titokzatos születéséről, mely váratlan és szinte hihetetlen ajándékként hullott öreg ölkükbe, gyakran beszéltek a kis Máriának. És ő, a mennyei dolgok fogadására mindig készséges lélekkel, hamar és jól fölfogta azt. Idejében megszokta, hogy míg piciny lába a földet érinti, értelmét és szívét a magasba irányítsa. A külsőre törékeny, gyöngye gyermek tudta, hogy Teremtője számára született. Tudta, hogy szülei a templomba szánták, s tudta azt is, hogy a templom annak a nagy és jóságos Istennek a háza, aki egészen sajátosan atyai tekintettel kíséri az Ő népét. Ki tudja, hányszor tört ki Szűz Máriából az öröm, mikor elgondolkozva hallgatta anyja elbeszélését azokról a csodálatos dolgokról, melyeket Isten művelt választottjai érdekében? És hányszor ébredt fel kicsiny szívében az epedő vágyakozás, hogy ő is megismerhesse ezeket a csodákat, s hogy ő is érezhesse és láthassa a pátriárák, hősök és erős asszonyok hatalmas Istenét!

A világi dolgoktól való ilyenén elszakadásban növekedvén, Szűz Mária nem hogy félt volna attól a naptól, amelyen át kell majd lépnie a templom küszöbét, hanem inkább égő vágyakozással gondolt rá.

Emberi lélek még sohasem szerette ennyi hévvel és ennyi tisztasággal a Magasságbelit! És vajon a földön élt összes látható és láthatatlan teremtmények között kiben lelhetett volna nagyobb tetszését az Úr, mint ebben a három esztendőes piciny leánykában, aki csupán csak az Ő szeretetéből élt?

A várva-várt nap elérkezteivel Joákim és Anna, az áldozat magasztosságától áthatott lélekkel kísérték Máriát a templomba, s odaállították őt az örök dolgok felé vezető, láthatatlan utat jelképező lépcső legalsó fokára. Még egy üdvözlés, még egy csók a drága gyermek homlokára, és talán egy-egy könnycsepp is a magukra maradt öregek szemében!

Szűz Mária ajkán szelíd mosoly, derűs Istenhozzád, mintha csak azt mondaná: Nem hagylak el benneteket, Istenhez megyek; Benne szeressük egymást.

A piciny lábcskák szinte fölrepülnek a magas lépcsőn, és Mária ruhájának fehérsége, mint egy sugárzó, tiszta fénykéve villan meg a templom komor kapujában.

A szüzesség fogadalma

Szűz Mária minden földi érzelemtől, még a legjobbtól és legszentebbtől is mentesen kezdte meg életét a templomban. Ősi hagyományok szerint valószínű, hogy Anna próféta-asszonyra, az Azer törzséből való Fanuel leányára bízta, aki Máriával együtt több más leánykának is gondját viselte, Istenre irányuló gondolatokkal foglalkoztatva, s a Szentírás ismeretére és kézimunkára tanítgatva őket.

Szűz Mária lelke termékeny talaj volt, mely minden emberi segítség nélkül is képes lett volna megteremni a legkiválóbb erények gyümölcseit, sőt még másoknak is tudott volna juttatni belőlük. De azért a templomban a legnagyobb szeretetreméltósággal alkalmazkodott a megkívánt külsőségekhez, a viselkedést szabályozó fegyelemhez, és azokhoz a tanításokhoz, melyek hozzátartoztak a zsidó leányok tökéletes kiképzéséhez.

Csupán egy pontban nem követte Szűz Mária népének szokásait, és pedig abban, hogy szüzességet fogadott, ami teljességgel ellentétben állott a korabeli ifjúságnak és nemzetének a felfogásával. Hiszen minden szűz lelkében ott mosolygott a gyönyörű reménység, hátha éppen ő lehet az írásban megígért Messiás anyja.

Vajon miért tett Mária szüzességi fogadalmat? Vannak, akik úgy vélik, hogy alázatosságból tette, ezzel kizárva lelkéből még a reménységet is, hogy valaha a Várva várt anyja lehessen, s eltávolítva abból minden emberi dicsőségre irányuló gondolatot. De elképzelhető-e, hogy az isteni dolgokban olyan világosan látó Mária megállapodott volna ennél a gondolatnál, és föltételezte volna, hogy Izrael Szentje úgy jön a világra, mint bármely más halandó?

Nem, Szűz Mária egy pillanatig sem foglalkozott ezzel a gondolattal. Isteni ösztönzésre cselekedett; a szüzesség fogadalmát egyszerűen és egyes egyedül csak az ég sugallatára tette le. És ez a fogadalom bizonyítja legszebben, milyen messzire juthatott már akkor az Istennel való egyesülésben, ha, mint egy olyan nép leánya, melynek jelszava volt: – házasság vagy halál – fel tudta fogni egy ilyen sugallat értékét.

Ő ehelyett inkább, – ha talán öntudatlanul is – a mi szegény emberi nemünk megújulása után sóvárgott; szinte már akkor méltóvá vált ez az alázatos gyermekleány az élők anyja nevére, mikor a népet körülfogó ködös homály közepette szükségét érezte, hogy lemondjon a test szerint való anyaságról.

Az eljegyzés

Szent Epifánius szerint Szűz Mária még a templomban való tartózkodása idején elvesztette szüleit. Szent Joakim és Szent Anna, miután betöltötték fönséges hivatásukat, és a világra hozták a Megváltó anyját, fájdalmas és hűséges szeretetük gyümölcsét fenntartás nélkül Istennek szentelték, majd pedig az igazak halálával elszenderültek. Előbb azonban még látomásban örvendhettek a Messiásnak, aki test szerint az ő hajtásukból ered, s akinek érkezését sejtésszerűen már régen közeledni érezték.

Szűz Mária tehát árván maradt, megfosztva a számkivetés e földjén szülei látásától, de azért nem nélkülözve szeretetüket Istenben.

Ám azért ezeknek a nagyszerű embereknek az eltűnése, akik először beszéltek neki Istenről, valamint arra a rejtett és magasztos áldozatra való emlékezés, melyet csöndben, tőle távol vittek végbe életükben úgy, mint halálukban, mégis összeszorította a jövőre Istenanya szívét és olyan szorongással töltötte el, aminőt aznapig talán sohasem ismert. És lelke ekkor bizonyára még közelebb repült ahhoz az örökkévaló Szülőhöz, akinek mindenhatósága oltalmazta már legzsengőbb gyermekségétől fogva.

Magáramaradottsága arra indította gondozóit, hogy férjéről gondoskodjanak számára. A zsidó nép nem ismert olyan szüzeket, akik egész életüket a templomban élték volna le, és senki sem vonhatta ki magát büntetlenül a törvény alól, mely valamennyi zsidó leányt férjhez menésre kötelezte.

De a Szentlélek eligazított mindent. Ő, aki a fogadalmat sugallta Szűz Máriának, belső megvilágítás útján úgy vezette a sorsát intéző igaz lelkeket, hogy azok Józsefet válasszák számára férjül. És századokról századokra száll a legenda a vesszőről, mely a halhatatlan szűz kezére pályázó ifjak csupasz vesszői között csodálatosképpen kivirágzott, liliomot – a tisztaság jelképét – hajtva József kezében.

Szűz Mária pedig, akinek természetfölötti és szent volt minden cselekedete, ellenkezés nélkül elfogadta ezt az összeköttetést, nyugodt biztonsággal, az isteni mindenhatóságra való ráhagyatkozással és csodáinak azzal a szeretetével tette ezt, mely mint egy szilárd gránitoszlop támasztotta alá erős szívének épületét.

Az élettárs

Szűz Mária Józsefben testvéri lélekre talált. Alighogy közelebb került hozzá, megértette, miképpen jött Isten – akinek mindig hűséges szolgálója volt – ezúttal az ő alázatos és szerető teremtménye szolgálatára.

Milyen nagy örömet jelenthetett neki, mikor megismerhette József lelkét. Talán nem is volt olyan idős, mint ahogyan ábrázolni szokták, legfeljebb valamivel idősebb Szűz Máriánál. Valószínű, hogy jegyeséhez hasonlóan ő is járatos volt a mennyei dolgok ismeretében. Ez a találkozás és ez a kölcsönös megértés a halhatatlan élet gyönyörű megnyilatkozása lehetett mindkettőjük számára.

József, akiben határtalan bizalom ébredt Szűz Mária iránt, talán közölte vele ifjú éveinek nagy titkát: élete teljes felajánlását Istennek. És válaszul hasonló felajánlásról tett vallomást az, akit társul vett maga mellé az életre. És ekkor együttesen és örökre megújították fogadalmukat.

Olyasvalamit kísérelt meg ezzel ez a két egymásnak rendelt lélek, amivel később a keresztények próbálkozhattak Jézusnak arra az ígéretére gondolva, hogy: „ahol ketten összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”

Szűz Mária és József akkor még nem ismerték Isten tervét, de az Úr Lelke olyan hathatósan munkálkodott bennük, hogy alig bírták el a lelküket betöltő boldogságot.

Íme az emberiség megváltásának szent hajnala! Isten felkészül, hogy testet öltjön ebben a szűzben, és hogy megpihenjen ennek az igaz férfiúnak a karjában; az Egyház alakulóban van, és az örökkévalóság felfedni készül az időben titkait. Nagy dolgok tanúi lesztek, ó én szerettem, – így szólhatott egy égi hang Szűz Máriához és Józsefhez – ha egészen át tudjátok adni magatokat nekem! És ez a két egyszerű szív a szeretet önátadásával válaszolta: Jöjj, és rendelkezéssel velünk, készen állunk, ó Uram!

Az isteni szeretetnek ilyen elragadtatása töltötte be a halhatatlan jegyesek szívét, mikor megkötötték házasságukat, mellyel egybekapcsolták életüket. Így egyesülnek a csillagok a világűrben, nem a testükkel, hanem a fényükkel, és így fonódnak egybe a pálmák, nem gyökerekkel, hanem a koronájukkal.

Isten Anyja

A Mindenható tervei, Mária szüzességének szent kincse és a Józseffel kötött tiszta házasság fátyola mögé rejtve, megvalósulásukhoz közeledtek.

Ütött az Ige megtestesülésének órája; a föld felkészült, hogy a legnagyobb és legédesebb titok szemlélője legyen.

Tavaszi kezdetén, – a római időszámítás szerint kb. 753-ban – egy csendes szürkületkor ismerte meg Szűz Mária Gábor arkangyal ajkáról az Örökkévaló titkát; akkor értesült a csodajelekről, melyeket a Legfölségesebb készült adni saját dicsőségére és az ember iránt való szeretetének bizonyosságára. Szűz Mária elsőnek tudta meg azt, ami utána századokról századokra, az idők végéig a jámbor lelkek kimondhatatlan boldogsága lesz: Isten emberré lett Fiának megjelenését a földön.

Az angyal ajkáról elhangzott dicséret zavarba ejti Szűz Mária alázatosságát, s okossága a mennyei híradás megfontolására készíti. De a pillanatnyi meglepetés elmúltával, ő, milyen gyorsan, milyen tévovázás nélkül egyezik bele a Legfölségesebb akaratába. Milyen odaadással kapcsolódik bele Isten terveibe, s milyen boldog, hogy ennek a csodás fénynek a megvilágításában láthatja, amit eddig csak homályosan sejtett: a várva várt isteni bocsánatot az ember számára, ennek a bocsánatnak a bizonyosságát és isteni kivitelét, valamint azt a váratlan szerepet, melyet neki kell betöltenie ennek a bocsánatnak a megvalósulásában, abban az isteni ölelésben, melyben a Teremtő részesíti teremtményeit... Isten az ő Fia; ő Isten anyja; az emberiség újjászületése ebben a Fiúban!

Szűz Mária lelke, szeretni vágyásának egész mérhetetlenségével, ebben az áldott mondatban ömlik ki: – *Legyen nekem a Te igéd szerint!* – És ettől a pillanattól fogva Szűz Mária valóban a Megváltó anyja, mert Isten Fia, aki egylényegű az Atyával, mint egy isteni mag, testet alkotott magának az ő tiszta véréből; értelmes lélektől áthatott testet.

Szűz Mária tehát valóban Isten Anyja; ez az ő megszabatosabb elnevezése; a legmegfelelőbb ahhoz, ami lett, és ami ma és mindig.

Az Istenembernek, aki tőle születik, talán hasonló lesz a hajszíne és a szeme az övéhez; a tekintete, a vonásai, a mozdulatai talán majd reá emlékeztetnek.

Megtestesülés ... Megfejtethetetlen és mindennél édesebb titok! ... Mintha egy homályos tükör a mi Urunk és Istenünk szeretetreméltó mindenhatóságát sugározná reánk.

Sietve tett látogatás a hegyekben

„Mária pedig ama napokban elindult, és elment sietve a hegyvidékre, Júdának egy városába”. (Lk 1,39)

Szűz Mária szívében a nagy újsággal, újra meg újra elismételgette magában az angyal szavait, s vágyott viszontlátni rokonát, kiről a mennyei hírnök szólt neki. Szükségét érezte, hogy állandóan az ő Istene csodáinak a levegőjét szívja, hogy abban éljen.

Bizonyosra vehetjük, hogy Erzsébet áldott állapota Józsefnek is tudomására jutott, mert nem tehető fel, hogy a fiatalasszony férje beleegyezése nélkül indult volna ilyen nagy útra. Másrészt azonban nem valószínű, hogy Szűz Mária, aki olyan hősiesen őrizte a megtestesülés titkát, elárult volna bármit is azokból a titokzatos dolgokból, amiket Gábor arkangyaltól tudott.

Szűz Mária tehát József beleegyezésével elindult Júda hegyvidékére, melyben Zakariás és Erzsébet lakott. Egy hagyomány azt tartja, hogy ez a városka *Ain-Karim* – héberül *Karem* – volt, ahol mindmáig különös ünnepélyességgel ülik meg a Keresztelő Szent János ünnepét. A húsvét közeledtével sok karaván vonult Jeruzsálem felé, a Szűz tehát ezek egyikéhez csatlakozva ment a hegyek közé, éspedig, amint Szent Lukács mondja: *sietve* ment.

Milyen jól írja le Szent Lukács szava a Szent Szüzet. Szinte magunk előtt látjuk őt, amint a szeretettől hajtva, szerényen fátyolába burkolózva megy, és sóvárogva várja a pillanatot, melyben együtt örvendezhet drága rokonával, kit az ő Istene meglátogatott és megvigasztalt. A szeretet siettette lépteit, és túlelme minden emberi kíváncsiságon, melyre útközben alkalma kínálkozhatott; a szeretet siettette a cél felé.

A városkába érkezve, belépett Erzsébet házába. Az Evangélium minden idők számára megörökítette ennek a két alázatos asszonynak a boldog örvendezését ... a jövő előhírnök ujjongását anyja méhében, a Megváltót szíve alatt hordó Szűz Mária megjelenésekor.

Az ószövetségi törvény és Izrael egész nemzetsége ujjong Jánosban, és beszél Erzsébet ajkával, midőn a Szentlélek ihletésével ismétli az arkangyal szavait, újból áldottnak jelentvén ki őt az összes asszonyok között, és Isten Anyjának nevezve. Majd Erzsébet fönséges és örvendező üdvözlete átolvad az Istenanya halhatatlan himnuszába, s a Szűz ajkán fölcsendül az új dal, az újszövetség mosolya; a fiatal leány lelkének himnusza ez, mely a saját gyöngeségéből merít érvet, hogy azzal dicsőítse Annak a karját, aki oltalmazza és fölmagasztalja őt; a tudatos, alázatos és hálás szeretet himnusza!

Szűz Mária előtt soha senkinek az ajkáról nem szállt a magasba ilyen dal; mert ez Jézus Anyjának, tehát annak az éneke, akiben az Istenember Lelke vett lakást.

Isten Fia

„Szülted azt, ki téged teremtett, és mindenkor szűz maradsz”. (A Boldogságos Szűz zsolozsmájából)

Szent Lukács evangélistától tudjuk, hogy Augustus császár népszámlálást elrendelő parancsa következtében Máriának és Józsefnek Betlehembe kellett mennie, mert úgy szólt a rendelet, hogy mindenki származási helyén írassa be magát.

És elmondja az Evangélium, hogy Mária és József nem találtak szállást Betlehemben: régi hagyomány szerint egy állatok lakta barlangban kellett meghúzódniuk.

(Ki tudja, vajon a szelíd állatok nem hajtottak-e térdet, mikor közeledni látták a Megváltó áldott terhét hordozó Szűz Máriát?)

És a hosszú utazás fáradalmaitól ellankadt és kimerült Szűz megértette, hogy a nagy titoknak itt kell valóra válnia.

A decemberi éjszaka sötétsége mind mélyebbre szállt, mikor Szűz Mária arcát egyszerre csodálatos szépség öntötte el: mintha valami belső fény sugározna ki reá.

József elragadtatásában, imádkozva borult mellette térdre: Ó Istenem, aki Szűz Máriától, ettől a gyöngye leánytól akarsz születni, és engem, gyarló és tehetetlen embert választottál ki arra, hogy örökjtem fölötted, akaratodban felismerem szereteted titkát, melyet azzal készítesz az embereknek, hogy ebben az elhagyatott kunyhóban kívánsz a világra jönni. Ennek a titoknak néhány sugara már megérintette lelkemet. Ó szívem Istene, tedd, hogy ne bizonyuljak kevésnek arra, amit vársz tőlem és adj erőt, hogy tetszésed szerint szolgálhassalak Téged ...

A két szent zarándok lelke ezután elragadtatásba esett; nem láttak többé semmit, nem tudtak többé semmiről.

Közben pedig, mint ahogy a testetlen napsugár áthatol a tiszta kristályon, és belésugározva minden fényét, új szépségbe öltözteti azt, úgy hagyta el Jézusnak gyermekké lett isteni embersége Anyja szeplőtelen méhét. Ilyen alázatos alakban lépett a világba Az, akit az egek végtelensége nem képes befogadni.

Szűz Máriát és Józsefet mennyei kórus édes zengése ébresztette fel elragadtatásából. És ott találták a gyermeket, amint karocskáit, mintegy szeretetet kérve, feléjük nyújtotta. Szűz Mária és József lelkét ekkor a megvalósult hit és remény isteni békéje töltötte be.

Emmanuel! ... Isten velünk!

De a Szűz emlékezete mélyén megőrizte az angyal szavát: „*És Jézusnak hívod*”. És amikor most szívére szorította a Kisdedet, először hangzott el ajkáról a név: *Jézus*. Miután pedig az égi akarat így tökéletesen beteljesült, és a Gyermek Anyja keblére tapadt, Szűz Mária nem emlékezett többé semmire: sem emberi gyengeségére, sem a fönséges hivatásra, melyre kiválasztott; teljesen elmerült szívének egyetlen, nagy elfoglaltságába: *a szeretetbe*.

Szűz Mária és a Kisded

„Balkeze fejem alatt és jobbjá megölel engem”.
(Énekek Énekéből)

Szűz Mária végtelenül boldog volt anyaságában; lelkének minden megmozdulása a Mindenható dicséretét zengte.

A csupán emberi anyaság őt nem elégítette volna ki, hiszen arról lemondott mindenkorra. De Isten Anyjának lenni! ...

Látni, amint a sóvárgott és keresve-keresett Isten gyöngé és bájos alakba öltözve teljesen átadja magát szeretetének, hozzáidomul az ő asszonyi mivoltához: az ő gyermeke és ő az Anyja!

Attól a pillanattól fogva, hogy létrejött ez a csodálatos rokonság Jézus és Mária, a teremtmény és Ura között, Szűz Mária nem tudta többé másképpen látni az életet és annak történéseit, mint Jézusával kapcsolatban.

Ő maga sem létezett többé, csupán csak Őbenne; egyetlen öröme az volt, ha Fiát felismerték, dicsőítették, magasztalták; örvendezett a jóknak, akik felismerték és szerették Őt; megsiratta azokat, akik sem fölismerni, sem szeretni nem tudták.

Teljesen átadta magát a szeretet gyönyörűségének, melynek élvezete csodálatos mértékben adatott meg neki – a létnek minden gondja közepett is, amiből pedig elég jutott – és nem félt, hogy szeretetébe önzés vegyül, mert tudta, hogy a gyermeke Isten, és hogy sohasem szeretheti Őt eléggé.

Így szeretett Szűz Mária vigasztalásának ama napjaiban, mikor az isteni Kisded keblén csüngött, és ő egészen az övé lehetett.

Vajon, amikor karjára vette, és csókjaival halmozta el, soha egy pillanatra sem feledkezett meg Istenségéről? Nem, bizonyosan nem. Ellenben, amikor teremtmény voltának minden kicsiny és nagy értékét így a maga teljességében Reá szórta, önmagát felejtette el Benne. Csak Fia Istenségének ez az állandó tudata magyarázza meg, hogy a Szentírás nem beszél meglepődéséről, mikor a pásztrok csoportosan járulnak Gyermeke bölcsőjéhez, sem pedig akkor – ami pedig még nagyobb jelentőségű – mikor a napkeleti Bölcsék rakták elébe ajándékaikat.

És csak ez az emlékezés teszi érthetővé, hogy Simeon fájdalmas jövődölésekor nem tör elő kiáltás az ajkán, s akkor sem, mikor József közli vele, hogy Egyiptomba kell menekülniük.

Odaadása nem ismer határokat és korlátokat: alázatos, nagylelkű, erős; szívének minden dobbanása hűséges, de egyúttal világosan látó és éber; s lelke szorosan lezárt szekrényében gondosan elraktároz minden eseményt, ami Jézusra vonatkozik: íme, élénk bizonyossága annak a szüntelen emlékezésnek, melyet Fia Istenségéről magában őriz, életének békés napjaiban.

Szűz Mária és a Fia

Milyen sajnálatraméltók azok, akik csalódást éreznek, mikor bizonyos szigorúságot találnak Jézusban Anyjával szemben! Arról tesznek tanúságot ezzel, hogy nem elmélkedtek soha azon, milyen lehet egy Isten szeretete azon teremtménye iránt, aki mindenki másnál jobban megérti Őt. Jézus igen jól ismerte azokat az érzelmeket, melyek Anyját Vele egyesítik. Tudta azt is, hogy a tömegnek a szemében Ő ez asszony méhének gyümölcse csupán; és ugyancsak tudta, milyen földiesek még azoknak az érzései, akiket Ő saját szívének a magaslatára akart emelni.

Ezt az isteni tudását Jézus mindenekelőtt Máriára alkalmazta, mert jól ismerte megértő, készséges és tiszta lelkét.

Ő, Máriát nem szomorította meg az az isteni kijelentés, melyben sokan bizonyos fölény megnyilatkozását látják. Ő megértette annak teljes jelentőségét, gyönyörködött a benne megnyilvánuló isteni bölcsességben, és újabb támpontot talált benne arra, hogy Jézusának még bensőségesebb megértésére juthasson. Szívébe, többi kincseihez zárta ezt is: isteni Fia gyermekségének első emlékei közé.

Ki az én anyám? Kik az én testvéreim? – mondja egy ízben a Megváltó. S rokonainak, akik Máriával együtt felkeresik, ezt mondja: *Az én anyám és rokonaim azok, kik Isten igéjét hallgatják és teljesítik.* (Lk 8,21)

Ha mások talán meg is ütköznek e szavakon, bizonyos, hogy Mária szívét nem szomorítják el. Mert Máriának nem fáj semmi, ami Fiának ajkáról hangzik el.

Mikor egy asszony anyján keresztül dicsőíti Őt így kiáltva: *... boldog a méh, mely Téged hordozott és az emlők, melyeket szoptál,* – Jézus így felel: *– Sőt inkább boldogok, akik Isten igéjét hallgatják és megtartják.* (Lk 11,27–28)

De vajon nem gyönyörű nap lehetett-e ez a Szent Szűz számára? Hiszen ezzel újabb dicsőítésben volt része! Mert nem éppen ő-e az, aki mindig legodaadóbban hallgatta és teljesítette Jézus szavát?!

Ugyanezért joggal mondhatta Szűz Mária a kánai menyegzőn a bor hiánya miatt zavarba jutott háznépnek: *Bármit mond nektek, tegyétek meg!* (Jn 2,5) Sokkal inkább bízott Jézus iránta való szeretetében, semhogy szavain töprengett volna. Mert Szűz Mária valóban Anyja volt Jézusnak, test szerint éppúgy, mint szíve szerint.

Bármit mond nektek, tegyétek meg! Gyönyörű szavak! Bennük foglaltatik ez a gondolat is: Bátran megtehetitek, miután én már tudattam Vele óhajtásomat; mert határtalan a megértés az én lelkem és az Övé között, túlhaladja az a ti emberi felfogásokat.

Szűz Mária hallgatása

Szűz Mária az a nagyszerű asszony, aki hallgatni tudott. Ő hallgatásban fejezi ki önmagát. A hallgatás erényén keresztül nyilatkozik meg, azon át érvényesül és ragyog teljes fényében az egyénisége. Hallgatásával emelkedik a hősiességnek arra a magaslatára, mely királynői trónjához vezet.

Mikor Gábor arkangyal megjelenik előtte, megzavarodik, de nem beszél. Inkább hallgat, és gondolkodik. Az angyal szavai után megteszi jól megfontolt ellenvetését, majd megadja lelkes, készséges, de nem elhamarkodott beleegyezését: *Íme az Úr szolgáló leánya.*

Mikor Erzsébetnél tett látogatásából visszatérve, anyasága láthatóvá kezd válni, s József is észreveszi, Szűz Mária hallgatása még nagyobb, még teljesebb lesz. Olyan, mint egy lepecsételt oltár egy bezárt gránitemplom belsejében, melyhez teremtetett lény közelíteni sem mer. Nem menti magát, nem védekezik; rendíthetetlenül bízik Istenben, aki ezt a hallgatást sugallta neki. Mintha férje aggodalmaira, a szigorú világi törvényekre és a társadalom ítéletére nem is gondolna; mintha minden feledésbe merülne benne azért, hogy minél tökéletesebben beleburkolózhassék abba a sűrű fátyolba, melyen csak az angyalok tekintete hatolhat át.

És ajkának hallgatása beleolvad a szíve békés csendjébe. Mert képtelen volna így hallgatni, ha a lelkét képzelődés, aggodalom, ijedtség, az emlékezet bizonytalansága és az idegek feszültsége gyötörné.

Ez a hallgatás felfedi előttünk, mennyire ura volt Szűz Mária még lelke legfinomabb megrezdülésének is, s mennyire erős hitének, rendíthetetlen és gyöngéd istenszeretetének uralma alatt állott benne minden.

Amikor Jeruzsálemből jövet elvesztik Jézust, majd megtalálásakor Szűz Mária szelíd szemrehányást tesz Neki – amire felhatalmazta Fiának megszokott engedelmissége – Jézus válaszára nem felel. Hallgat – mint rendesen – mert tudja, hogy Isten szavain elmélkedni kell, nem pedig vitába szállani velük.

Emberi ésszel felfoghatatlannak látszó titkot rejtenek ezek a szavak, de Szűz Mária járatos a mennyei dolgokban és tudja ezt.

Csak egyetlen egyszer folyik Szűz Mária ajkáról a szó, akkor, amikor magasztalja az Urat. De ezt is kedvesen, áradozás nélkül, fönséges, mérsékelt és szelíd szavakkal teszi, mintha azok lelkének legsajátosabb lényegéből bontakoznának ki.

Szűz Mária özvegysége

Mielőtt még Jézus megkezdte volna nyilvános működését, Szűz Mária özvegyen maradt. Míg a jászolnál, a jeruzsálemi templomban, Jézus bemutatása és megtalálása napján, valamint Názáretben töltött ifjú évei alatt mindig ott találjuk Józsefet is, a kánai menyegzőn már hiányzik, és nem hallunk róla a Kálváriára vezető úton és a kereszttel sem.

Szűz Mária, egy valószínűnek látszó hagyomány szerint, valamivel Jézus férfikorba lépése előtt vesztette el életének társát.

Milyen mélységes szeretettel szerethette Szűz Mária Józsefet! Mennyire megértette, értékelte és csodálta sajátosan nagy erényeit. Az isteni dolgokban jártos tudása olyan volt számára, mint egy nyitott könyv, melyből örömmel és élvezettel olvasgathatott. József: milyen kedves név Isten előtt! Szűz Máriának a Mindenható által kiválasztott társa a földi életre, akinek mindig igaz úton járó léptei a magasból nyertek irányítást. Olyan hűséges az Istentől reábízott feladat betöltésében; olyan okos és nagylelkű; olyan alázatosan kicsiny és olyan csodálatosan nagy.

Mennyi drága emlék ébredhetett Szűz Mária lelkében József halálakor! Együtt szenvedtek, és együtt örvendeztek Istenben; mindig együtt. Azután, hogy az angyal fölfedte József előtt a nagy titkot, Szűz Mária is elismételte előtte az isteni küldött szavait, és a boldog Pátriárka Jézus Anyjának ajkáról hallotta a megtestesülés történetét. Együtt néztek szembe a száműzetés keserűségével, s nehézségeik közepett együtt találtak vigaszt az isteni Gyermekek egy-egy mosolyában, egy-egy kedveskedésében. Együtt siratták és tisztelték azoknak az ártatlan kicsinyeknek emlékét, akik tragikus halálukkal megmentették a Megváltó életét.

Mindennapi életüket derű hatotta át. Egymást váltotta fel abban a benső megvilágosítás és az élmény, mely Jézus látása, szavai és egyéb megnyilatkozásai nyomán alakult ki bennük. Íme a legtisztább boldogság, egy ilyen szegényes, munkás és rejtett életben. Együtt viselték Simeon jóslatának terhét, és József lelki szemei előtt bizonyára ott lebegett annak a törnek az árnyéka, melynek át kell majd járnia az általa annyira szeretett lény szívét. De ő ebben is szerette az Úristen akaratát, mint ahogy életének bármilyen körülményei között is mindig szerette azt. Azzal a készséggel és azzal a férfias egyszerűséggel szerette, mely egyéniségének egészen sajátos érzéke volt.

A szent család éber őrének tekintete még egyszer Jézusra és Máriára tapadt, majd önmagát még egy utolsó följajlásban nekik adva, szeme lezárult e világ fénye előtt, eddig ismeretlen fájdalommal hagyva szeretteit.

Szűz Mária könnyes tekintetével végigsimogatta alázatos élettársa arcát, a munkától és az évektől megráncosodott két kezét, majd eligazította testét utolsó fekvőhelyén, és abban a reménységben adta át a sötét sírnak, hogy egykor dicsőségtől látja majd viszont a mennyek országában.

A Fiú és az Anya kölcsönös szeretete

„... és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal”. (Jn 1,14)

„*Láttuk az ő dicsőségét*”. – írja Szent János. Mi mást jelenthetnének ezek a szavak, ha nem azt, hogy Jézus isteni személyének nem volt titka kedvelt tanítványa előtt, és hogy ez viszont annyira meg volt győződve Jézus istenségéről, itt a földön élő emberi alakjában is, mintha csak mennyei dicsőségében látta volna Őt.

De ha már ilyen bizonyosság, ilyen boldog elragadtatás hatotta át Jánost, – aki Jézusnak csak tanítványa volt – milyen kép élhetett akkor Szűz Máriában Arról, aki testben és lélekben olyan bensőséges egyesülésben élt vele?

Igen, ő állandóan látta és élvezte imádott Fia dicsőségét; érezte azt minden megnyilatkozásában; teljesen rabul ejtette a kegyelem és az igazság, melynek a levegőjében élt.

Ha a kegyelemnek és igazságnak csak piciny lehelete, könnyű illata érint is bennünket, szinte megmámorosodunk, és úgy érezzük, mintha megújulna bennünk az élet. Pedig ezek a mi megvilágosodásaink halványak és múlóak: milyen lehetett hát Szűz Mária élete, amely állandóan Abból töltekezett, aki maga a kegyelem és az igazság? Neki nem volt szüksége arra, hogy Jézus csodákat műveljen, – azok a tömegnek szóltak, – nem neki. Az ő számára elég volt, ha megpihenhetett rajta a szeme, ha hallhatta hangját, emlékezetébe idézhette pillantását, és a reá gondolásban élhetett. Hiszen csoda volt körülötte minden, amiben így benne élt.

Csodálatos szeretet! Méhének gyümölcse mérhetetlenül drága lehetett előtte, hiszen nem önmagát, hanem Istenét, nem a saját véré, hanem azt a vért szerette Benne, melyet Isten vett át tőle. Fiában azt a hatalmas Istent látta, aki Ura az egész mindenségnek, és neki magának is; aki elérhetetlen távolban volt tőle mindaddig, míg le nem ereszkedett az ő alázatos emberi természetéhez, de aki azóta olyan közel van hozzá. El sem tudta többé választani a Fiú gondolatát az Atya gondolatától; ő, a szűz, aki mint anya is szűz maradt, mint ahogy az volt, mielőtt anyává lett, valamint abban a pillanatban is, mikor azzá lett.

Íme ezért talált Jézus olyan nagy gyönyörűséget Mária szeretetében; azért, mert az így szerette Őt. Más módon nem is kívánt szeretve lenni Az, aki Péter szenvedélyes kijelentésére „*Te vagy Krisztus, az élő Istennek Fia*” így felelt: *Boldog vagy Péter, mert ezt nem a test és a vér jelentette ki neked, hanem az én Atyám, aki a mennyekben vagyon.*

Ó, azok a látszólag kemény szavak, melyekkel Jézus időnként valódi értékük szerint méltatta és alacsonyabbra helyezte vér szerinti rokonait azoknál, akik lélekben váltak hozzátartozóivá, nem fájhattak Szűz Máriának. Hiszen őróla még Péternél is inkább el lehetett mondani, hogy Jézus istenségét nem a test és a vér, hanem közvetlenül a mennyei Atya fedte föl előtte az angyali üdvözlés boldog napján.

Ó, hűséges lelkek jöjjetek!

Ó, hűséges lelkek jöjjetek, menjünk együtt Máriához; sőt még többet tegyünk: kopogtassunk szívének ajtaján, hogy magához vonjon bennünket, hogy érezhessük szíve dobogását, és hogy legalább valamit megismerhessünk szeretetének titkából.

Ó, hűséges szívek jöjjetek! Ki mondhatná el, mennyire és hogyan szerette Mária Jézust, isteni és emberi jelenlétében; milyen boldognak vallotta magát, amiért szavainak zengését hallhatta és követhette; hogy repesett a szíve, mikor fáradságos és veszedelmekkel teli útajairól megtérve közeledni látta a ház felé, s amikor megtudta, hogy követőinek a száma ismét növekedett, és a jó hír sok szívbe utat talált. Ki tudná csak elképzelni is, a boldogságnak milyen békességes nyugalma árasztotta el, mikor közelében lehetett, lénye sugárzásában élhetett, még olyankor is, mikor hallgatott. Már pusztá jelenléte is megnyugvással, kimondhatatlan gyönyörűséggel és a békességnek olyan harmóniájával töltötte el, amelyet csak az igazi és nagy szeretet adhat.

Bármilyen fönséges és tökéletes teremtmény volt is, mégis csak teremtmény; Istene és végcélja után sóvárgó lélek. Szüksége volt hát reá, jól esett éreznie, hogy az övé, az ő teremtménye és az ő malasztjával teljes.

Sem az égboltozat szépsége, sem a tengeré, vagy a szabad természeté, sem pedig bármi más öröm, amit az élet nyújthatott, nem volt mérhető ahhoz, amit Jézusából, már a pusztá reá gondolásból is merített. Nem volt a világon semmi, ami önmagában véve, Jézusától elválasztva vonzotta, vagy kielégítette volna. Nemcsak magát a világ Alkotóját szerette benne, hanem ennek az Alkotónak végtelen jóságát is, melynek legnagyobb bizonyosága Jézus Istenembersége volt.

Ahogy Jézus növekedett és fokozatosan kifejtette tanítását, Szűz Mária egyre jobban megértette a megváltás isteni tervét, és amikor felfogta – sokkal előbb és sokkal jobban, mint bárki más – hogy Isten azért lett emberré, hogy az emberek így jobban szerethessék őt, teljes lelkével és valójával, mint teremtmény, jegyes és hívő, tökéletesen feloldódott a szeretetben, hogy így megfeleljen Isten akaratának.

Mérhetetlen volt ez a szeretet, de ugyanakkor édes és békességes; és valami csöndes szomorúság hatotta át, mint minden szeretetet ezen a földön; valami mélységes és megmagyarázhatatlan szomorúság, amiben azonban nem rejtőzött semmi nyugtalanság, vagy kívánság; leírhatatlan, titokzatos szeretet, mely átszötte szívének minden idegszálát.

De mi is nyugtalaníthatta volna Máriát, mikor teljesen átadta magát Fia akaratának, úgyszólván szinte megsemmisült abban? Mitől félhetett volna, mikor tudta, hogy bárha emberileg, de ugyanakkor istenileg is szereti az Istenembert?

Halhatatlan szeretet, melynek méltó keretétől kevés volt az égboltozat összes csillagaival és a föld minden bőségével.

Mert olyan szeretet volt ez, melynek hazája nem e világból való.

Imádkozott-e Szűz Mária Jézushoz?

Monda Jézusnak az ő anyja. (Jn 2,3)

Hogyne imádkozott volna! Nem tudjuk-e Szent Jánostól, hogy a kánai menyegzőn ő közölte Fiával, milyen zavarba jutott a család, amelynek ők is vendégei? És mivel evangéliuma végén János azt mondja: „*Van azonban sok egyéb is, amit Jézus cselekedett*”, de ami nem íratott meg, joggal hihetjük, hogy Szűz Mária máskor is fordult Jézushoz kérésével, és bizonyára csodálatos módon meghallgatást is nyert, épp úgy, mint a kánai menyegzőn.

Vajon kiért imádkozott Mária? Bizonyosan nem saját magáért, nem azért, hogy megmeneküljön valami fájdalomtól, vagy nehézségtől – hiszen sokkal inkább belesimult Jézus akaratába, és sokkal nagyobb volt a hite, semhogy arra kérte volna: Tedd inkább ezt, mint amazt! – Az ő bízó és szerető lelke a maga egyszerűségében és csendes békéjében csodálta és imádta mindazt, amit Fia és Ura cselekedett.

De ha nem is kért soha semmit a maga számára, könnyőületessége bizonyára esedezett mások érdekében. Ki tudná megmondani, hogy azok közül, akik segítségért Jézushoz folyamodtak, akik ruhájának szegélyét érintették és gyógyulásukért könyörögtek, hány az ő Anyjának biztató, bátorító szavára közeledtek hozzá? Ki tudja, nem Máriánál kopogtattak-e be sokan először kérésükkel?

Hányszor biztathatta Szűz Mária szelíd szava a szenvedőket: Menjetek, és tegyétek meg mindazt, amit mondani fog nektek! Mennyi bátorságot és bizalmat önthetett a hozzá fordulókbá, a saját szeretetének Fia jóságos hatalmában sohasem kételkedő határozottságával, mely olyan jellemző sajátosságá Mária hódolatának Jézus iránt.

Igen, Szűz Mária imádkozott Jézushoz.

És hogyan imádkozott? Nem sok beszéddel, sem pedig keresett, virágos kifejezésekkel, hanem rövid, egyszerű szavakkal, melyek egyszerű és tiszta szívének illatos leheleteként szálltak Jézushoz. Csak annyit mondott, amennyi föltétlenül szükséges volt, de azt olyan hangon tette és olyan tekintettel kísérte, amely egyedüli sajátja volt, és amely Fia szívének legmélyebb húrjait hozta rezgésbe. Alázatosan kért, de alázatossága azért nem érintette határtalan bizalmának bensőségét. Ajka keveset szólt, de annál többet mondott a szíve. És a kérése parancs volt Jézus előtt; nem tudott megtagadni tőle semmit.

Így imádkozott Szűz Mária itt a földön, az emberség fátyolába burkolózott Istenéhez, és így imádkozik most is a mennyben, ugyanazzal a tekintettel és ugyanazon a hangon az ő dicsőséges Jézusához. És a kérése most is éppen úgy, mint akkor, parancs.

A mi Anyánk szíve

„A fájdalom töre járta át.” Az egyház imája a Hétfájdalmú Szűz ünnepén.

A mi Anyánk szíve hozzáidomult a fájdalomhoz, és elő volt készítve rá. Már anyaságának legelső idejében belehelyezkedett abba a nyugodt, de állandó és aggodalmas várakozásba, mely Simeon jóslatával lépett be az életbe, és amelyet megerősített – bár egyelőre még határozatlan formában – a gyermek Jézus ajkáról elhangzott kijelentés: *Miért kerestetek? Nem tudátok-e, hogy abban kell lennem, ami az én Atyámé?*

Szűz Mária lelke tehát a fájdalom várásában élt; derült, ellenkezés nélküli várakozásban, de az mégis csak a szenvedés és várakozás volt. Nem óhajtotta azt; sokkal inkább arra törekedett, hogy alkalmazkodjék Jézus akaratához, semhogy bármit is kívánt volna; de éppen ezért megérezte, hogy a szenvedés az ő célja, az ő méltósága, az ő dicsősége.

De ha a szenvedés gondolata így egybeforrt Máriával, ha a lelke ennyire elő volt készítve már, az talán nem is érintette őt olyan nagyon?

Ó, hogyne érintette volna! Nem volt ő érzéketlen a szenvedés iránt: szívét, az ő szeretettől lángoló szívét éppen a szeretet tette fogékonnyá a fájdalomra. Azért szenvedett, mert szerette Jézust, az Istenembert s benne és általa az egész világot. Hű tükre volt ő a teremtményt kegyelemben újjá teremtő isteni akaratnak.

Vajon Szűz Mária nem vágyott reá, hogy már itt a földön boldog lehessen az ő drága Fiával? Nem kívánta-e, hogy ismerje és szeresse Őt az egész világ? Nem szerette volna-e legalább biztonságban tudni az életét?

Ó, hogy szerette volna-e?! ... Hiszen annyira örvendezett győzelmének és olyan szentül gyönyörködött abban! De mindenekelőtt és mindenekfölött igazi dicsőségére áhítozott a mennyei birodalomban, melynek Ő lesz majd győzedelmes Ura és Királya. Mária jól tudta, hogy Fia itt a földön a keresztet választotta magának, igyekezett hát értelmével behatolni ennek a választásnak isteni okaiba, átérezte azoknak teljes nagyságát és gyönyörködött tökéletességükben; szerette, dicsérte és áldotta Jézus minden szavát és cselekedetét, bármilyen belső gyötrelmeket okoztak is azok szívének.

Nem, Mária nem fakadt volna ki, mint Péter, a tanítvány tette, mikor Mestere eljövendő szenvedéséről beszélt, s ő szemrehányóan mondta Neki: *Távol legyen ez tőled Uram, ez ne történjék Veled!*

Benne nem voltak ilyen heves indulatok. Az ő szelíd lénye, anélkül, hogy megtagadta volna emberi érzelmeit, szinte beleolvadt Teremtőjének, Fiának és az emberiség Megváltójának akaratába.

Szűz Mária mindenki másnál előbb tudott az áldozatról, melyre Jézus szánta magát

Hányszor és milyen világosan közölte Jézus tanítványaival, hogy az akkor legszégeylenetesebb halál, a keresztre feszítés vár rá.

Alig múlik el egy év azután, hogy megkezdte nyilvános működését, mikor már megmondja, hogy *Jeruzsálembe kell mennie, és a népek véneitől és az írástudóktól és papi fejedelmektől sokat szenvednie, és megöletnie, és harmadnapra feltámadnia.*

És nem sokkal táborhegyi színeváltozása után ismét ezekkel a szavakkal fordul hozzájuk: *Az Ember fiát az emberek kezébe adják, és megölik őt, és harmadnapon föltámad.*

Majd harmadszor, is és még határozottabban megjósolja szenvedését mondván: *És átadják őt a pogányoknak kicsúfolásra, megostorozásra és megfeszítésre.*

Jézus tehát nem titkolja, hogy mennyit kell majd szenvednie; gyakran hangsúlyozza azt is, hogy az Ő országa nem e világból való, és hogy a megváltás csak az Ő vérének a gyümölcse lehet. Bele akarta vésni övének tudatába a mennyországot, ahová az emberek csak a szenvedésben, az Ő szenvedésében újjászületve juthatnak el.

Tudjuk, milyen értetlenséggel és szellemi csökönyösséggel találkozott Jézus tanítványainál, milyen nehezen értették meg és fogadták el tanításait; mert sűrű és sötét köd ül az ember szíve és Isten szíve között.

Ám ebből a ködből Szűz Máriában semmi sem volt. Mint ahogy a nap lassan töri át a látóhatárra boruló homályt, és fokozatosan emelkedik, míg végül teljes fényével ragyog alá a hatalmas, tiszta égboltozatról, úgy hatotta át Mária lelkét Jézus akarata. Lassan, fokozatosan töltötte be; volt hajnala, reggelje és dele. Szűz Mária készséges szeretettel figyelte lelkének minden új benyomását, szent gondossággal őrizte az ébredő világosság minden előre küldött sugarát, míg végül teljes fényében látta fölragyogni a napot...

Jézus kívánta, akarta Anyja áldozatát; azét a lélekét, mely tökéletesen átadta magát Neki, és amelyet Ő maga készített elő a kiváltságos, nagyszerű szenvedésre.

Szűz Mária, szerető tekintetével állandóan kísérte a szívének annyira drága Lényt, akire olyan kegyetlen vértanúság várt; egyetlen nap, egyetlen óra, sőt egyetlen perc sem múlhatott el azóta, hogy ismerte a történendőket, anélkül, hogy azt ne fájdalomban élte volna át.

De egyetlen kicsordult könnyébe sem vegyült soha olyan fájdalom, mely teljesen tiszta ne lett volna, mely nem csupán szíve gyöngédségéből fakadt, s amelyet az Isten akaratával szembehelyezkedő legcsekélyebb ellenkezés zavart volna meg.

Az Anya áldozatának tökéletessége a Fiú legnagyobb vigasztalása volt

A Golgota szenvedéseit megelőzőleg Jézusnak bizonyára nagy szomorúságot okozott tanítványai felfogásának nehezen hajlítható merevsége, különösen azért, mert ez a merevség szívük sötétségéből és a földi javakhoz való ragaszkodásukból eredt. Bátran állíthatjuk, hogy ha volt földi életében valami igazi vigasztalása, az nem apostolaitól származott, kivéve talán János odaadó szeretetét. Ennek a világnak a dolgain kívül és fölül, nem kívántak tudni soha semmit az égiekből, sohasem árultak el komoly és meleg érdeklődést az Atya országa, az Atya és a Fiú szeretete iránt.

Szilárdul hitték ugyan, hogy Jézus Isten, de ez a bizonyosság csak fokozta bennük a vágyat a földi, vagy olyan mennyei javak után, melyeket Jézus megadhatott nekik; arra azonban nem voltak képesek, hogy úgy kívánják és lássák ezeket a javakat, amint és amennyiben azok belekapcsolódnak Jézus akarataiba, vagy ahogy azok isteni emberségének folyamányai.

Szeretetük Jézus iránt szinte földies volt. Lelkük mélységes fájdalommal telt meg, valahányszor szenvedésének szükségességét említette, vagy haláláról beszélt. Nem tudták megérteni az áldozatot, melyből a megváltás fakad, s ezért nem tudták azt szeretni sem.

Jézus ily módon tanítványai formálásának nehéz időszakában teljesen magára maradt volna, ha nem akad egy lélek, amely osztozik izzó vágyakozásában a szenvedés után; ez pedig az Anyja lelke volt.

Elképzelhetetlen, milyen óriási lehetett Mária szívének fájdalma akkor, amikor megértette, hogy az emberiség üdvösségének Jézus keserves kínszenvedése az ára, és hogy ennek a rettenetes tragédiának ő csak nézője és pedig – bárha erős, de – tehetetlen nézője lehet. Ó, mennyivel könnyebb lett volna a saját föláldoztatását elviselnie! Ez a tehetetlenségre kárhoztatott fájdalom talán túlhaladta volna emberi erejét, ha nem malasztal teljes a lelke.

Míg a tanítványok ezer kétség közt hánykolódtak, az erős Anya, szeme előtt a kereszt gondolatával, egyedül volt képes vigasztalni imádott Fiát; a saját gyötrődését, melyet mint teremtmény, asszony, anya és emberi lélek szenvedett, önmaga teljes megsemmisülésében rejtette el.

És Jézus így mégsem maradt teljesen egyedül! Míg isteni lábai ennek a szegény földnek sivár, puszta útjait rótták, Anyja megosztotta vele szívének minden dobbanását, minden keserűségét és minden verejtékezését; az anyai szeretet csöndesen, láthatatlanul, üdítő harmatként pihent a lelkén.

Fönséges búcsú

Jézus legszívebb fájdalmainak egyike lehetett, mikor szeretteinek, kiváltképpen édesanyjának tudomására kellett hoznia a reá váró rettenetes szenvedéseket.

Az áldozat beteljesülésének közeledtével – nem tudjuk mikor – Jézus elbúcsúzott Máriától. Az Evangélium nem szól az Úr életének erről a bensőséges pillanatáról. A Mester rejtett életének elképzelését rábízta a jámbor lelkekre. Olyan az, mint egy elzárt, drága kincs, melynek fölfedését azoknak tartotta fenn az Úr, akik azt a szeretetet bensőséges imájában kérik tőle.

Bizonyos csak az, hogy Jézus, aki Szent János szavai szerint: *szerette övéit, kik a világon voltak, mindvégig szerette őket*, nem engedte át magát ellenségeinek, mielőtt búcsút nem mondott Anyjának.

Csak akkor hagyta el őt, mikor Nisan hónapjának azon a végzetes csütörtök estéjén elindult, hogy elfogyassza utolsó vacsoráját, és ajándéku adja a világnak önmagát.

Ezekben a napokban valószínűleg Szűz Mária is Jeruzsálembe érkezett, hogy részt vegyen az új húsvéti áldozatban, melyen az isteni Bárány áldozza föl magát azért, hogy vérében megtisztuljon, és megújuljon az emberiség. Olyan helyre vonult vissza, ahonnan óráról-óra, percről-percre figyelemmel kísérhette Fia utolsó útját, aki előbb még bizonyára fölkereste, és üdvözölte őt. Ezután a látogatás után azonban Jézus, Mária Fia, ebben a minőségében nem lépett be oda többé soha. Ha vissza is tér majd feltámadása után, megdicsőülten, de régi mivoltában már nem.

Valamivel az utolsó vacsora előtt érkezett tehát el a bensőséges búcsúzás ideje. Vajon miképpen ment végbe akkor a Fiú és Anyja között!

Rövid, csendes szavak, szent méltósággal teli mozdulatok, mélységesen kifejező tekintetek. Az Anya néhány pillanatig talán Fia szívére hajtotta fejét és a gyöngéd odaadásnak ebben a szent pillanatában halkán kért tőle valamit: azt, hogy mellette lehessen szenvedése idején; ha már nem akarja, hogy testében szenvedhessen, legalább a lelki szenvedéstől ne kímélje meg őt; hiszen úgy vágyik rá, hogy az emberiség megváltásának művében egyesülhessen vele.

És Jézus megadta Anyjának a kért kegyelmet, csak a Getsemani kertben lejátszódó lelki tusáját véve ki; ott egyedül akart lenni. Szűz Mária megnyugodott Fia akaratában. Ebben a rettenetes órában, szívük legnagyobb vigasztalanságában külön kellett válniuk.

Mária szívével követi Jézust a Getsemani kertbe

Csak Jézus távozása után fogta fel Szűz Mária igazán, hogy Fia valóban megadta neki a kegyelmet, hogy megoszthassa vele leírhatatlan szenvedéseit. Az a hősiesség, mely mindez ideig fönntartotta, mintha most egyszerre összeroppant volna, tehetetlen, gyöngyűzőnek érezte magát, aki nem képes többé semmi nagyságra, úgy érezte, mintha villám sújtotta volna.

Anyai szíve az aggodalom remegésével követte Fiát, de testét Istenének tett ígérete ott tartotta a helyén; híven kitartott megegyezésük mellett, hogy a most következő szenvedésben egyedül hagyja Őt.

A szürkület árnyai egyre mélyebbre szálltak, és Mária közeledni látta a rettenetes éjszakát, mely vigasztalan sötétséggel borul majd az egyedül gyötrődő Jézus fölé, akit ezúttal segítség nélkül hagy mind a föld, mind az ég. A teremtet világ mérhetetlenségében és az élőlények végeláthatatlan tömegében ő, Mária az egyetlen, aki igazán, tökéletesen szereti Őt; egyedül ő teljesen az Övé, ő áll a legbensőségesebb kapcsolatban Vele ... és még ő sem nyújthat vigasztalást Neki ...

De még ebben a mélységes szomorúságban is imádta, áldotta és szerette Isten akaratát. Emlékezetében végigfutott egész életén, annak minden pillanatán, Fiának bájos gyermekségén, Istenségének első megnyilatkozásain, a saját szent buzgóságán, mellyel gyűjtögette ezeket az isteni jeleket, s a gyermeki engedelmességnek és csodálatos tanulékonyásának drága emlékeit. Maga előtt látta Őt József műhelyében, a munka verejtékének gyöngycseppjeivel homlokán, amint közbe-közbe derülten hozzá fut, mintegy anyai mosolyának segítő erejét kérve a mindennapi élet fáradtságának legyőzésére. Igaz ember, igaz Isten! Vajon hol van most az ő Fia, az ő Istene? Micsoda kín vár reá, és milyen szenvedés lehet az, melynek titokban kellett maradnia még a hozzá legközelebb álló teremtmény előtt is?

Az Anya pedig úgy érezte, hogy ha szabadságában állna, az ő karja meg tudná védeni a Fiát akár az egész világ ellenében is; hogy egyedül ő tudná megmenteni, megoltalmazni, megvigasztalni: olyan nagynak, olyan hatalmasnak érezte a szeretetét.

De Jézus, aki mindent tudott, akarta ezt az elválást. Tehát így volt jó, így kellett lennie. A sötétség lassan beborította az aggódó Anyát, és ő belefűrva tekintetét az áthatolhatatlan homályba, mintegy távollévő Fia szenvedésének titkát kereste, kutatta abban. De nem hatolt el a szívéig semmi, semmi; hacsak az a mélységes csönd nem, melyben már annyi vergődő lélek talált megnyugvást azok közül, akiknek ő anyjául rendeltetett.

Szent János Szűz Mária mellett

Azon a gyötrelmes éjszakán, amelyen Jézus vért verejtékezett, Szűz Mária pedig magánya csendjében osztozott Fiának végtelen keserűségében, János, a tanítványok legfiatalabbika követte Mesterét. Leírhatatlanul szerette Őt, de a fáradtság mégis elnyomta, és elaludt. Azonban Jézus szavára: *Miért alusztok?* – azonnal fölkel; szemtanúja volt elfogatásának, és azzal az elhatározással követte a szomorú menetet, hogy nem hagyja el Jézust haláláig.

Mikor az isteni Vádlott eltűnt a hatalmasok palotáinak boltívei alatt, majd egyre meggyötörtebben és elkínzottabban került azokból ismét elő, vajon ott volt-e akkor Szűz Mária? Nem hagyta-e el mindjárt hajnalhasadáskor szállását, hogy bemenjen Jeruzsálembe, és megtudja, mi történt Jézusával? Valószínű, hogy így történt. Miután az evangélium később a kereszt alatt élénk állítja őt, miért ne hihetnénk, hogy jelen volt akkor is, mikor Jézus kijött a törvényházból, Kaifástól, Pilátustól és Heródes palotájából?

Az Anya tehát látta Fia megostoroztatását, tövissel való megkoszorúztatását, a bíbort, amit reá terítettek, végignézte kigúnyoltatását, és hallotta, mint kérték kegyelemre helyette Barabást, és szívét megremegtette a zsidók halálos gyűlölete; tudott a végérvényesen meghozott határozatról is, mely Jézust szégyenteljes kereszthalálra ítélte. De Mária ezekben a kegyetlen órákban már nem volt egyedül.

Mestere iránti szerető gyöngédsége a vigasztalan Anyára irányította János gondolatait; fölkereste hát és mellé szegődött, hogy mindvégig mellette maradjon a szenvedés útján.

A lelkes, tiszta tanítvány, aki közvetlen közelből érezhette Jézus szívének melegét, önként csatlakozott Máriához, hogy oltalmazza és vigasztalja őt, akkor még nem tudva, milyen kedves lesz Mestere előtt ez a figyelmes gyöngédsége.

János nem szavakkal nyújtott vigasztalást a szenvedő Anyának, – mit is mondhatott volna neki ezekben a rettenetes pillanatokban, és mit tudhatott volna ő olyasmit, amit Szűz Mária jobban ne tudott volna! – szavak helyett jelenlétével vigasztalta, hisz az mindennél ékebben beszélt Jézus iránti hűségéről és szeretetéről. De megértéséről tanúskodott megindult hallgatása is, elfojtott könnyeivel, mindenek fölött pedig az az elhatározása, hogy egyesül Mestere szenvedéseivel; ez volt úgyis, amit Szűz Mária leginkább akart. János mindenben együtt érzett vele, de Szűz Mária legnagyobb vigasztalására mégis azok a természetfölötti adományok szolgáltak, melyeket a közvetlen isteni érintkezésből hozott magával.

A szegény Anyának némi enyhülést adott a szenvedés e nehéz óráiban, hogy maga mellett tudhatta a kegyelemnek ezt a gyermekét, Jézusnak ezt az igazi tanítványát, aki mindenki másnál jobban fölfogta isteni szíve tanításait.

A kereszt hősnője

Jézus keresztje mellett pedig ott állt az Ő
Anyja... (Jn 19,25)

Szűz Mária fájdalmába zárkózva indult meg a Kálvária felé. Egész úton fülébe hangzott a megvadult tömeg gúnyolódásainak és káromlásainak zagyva kórusa, tanúja volt Jézus elestének, szívébe hasított a kereszt súlya alatt roskadozó váll látása, és az a fájdalmas pillantás, mely egy pillanatra megpihent rajta, mikor a jámbor jeruzsálemi asszonyokkal együtt közelébe került.

Fölfogva a szeme előtt lejátszódó titok nagyságát, szent odaadással vett részt abban. Egyesült Jézus áldozatával, mellyel magát Atyjának följánlotta, s hozzáadta a szíve följánlását is: az emberi áldozat beleolvadt az isteni áldozatba.

Hány anya akadt, aki nem volt képes így szembenézni fia szenvedésével! Hágár, Ábrahámnak a pusztába űzött felesége, el akart menekülni szomjúságtól haldokló gyermeke, Izmael mellől. Szűz Mária nem. Szűz Mária ottmaradt; látni akart mindent. Jézus magaválasztotta és magakívánta megkínzása volt immár az egyetlen, ami az isteni akaratból megmaradt számára, ő tehát át akarta élni az akaratot, azonosítani akarta magát vele, teljesen bele akart olvadni.

De – ó jaj! – az a belső fény, mely teljes nagyságában megvilágította előtte a kereszt áldozatát, és az a határtalan lelkierő, melyet a kegyelem juttatott neki, nem kímélte meg a szívét egyetlen fájdalomtól sem. Mérhetetlenül nagy volt a szenvedése! Nagyságát emberi szó ki sem fejezheti; sőt mintha a szó megszenstelenítené azt. Ütött az óra, melyben az asszonyok legáldottabbikának látnia kellett isteni Fia rettenetes megkínzását; hallania kellett, mint szögezik át a csodatevő kezeket; és a lábakat, melyek csak azért járták a földet, hogy nyomukban szeretet fakadjon; néznie kellett, mint égnek szárazságtól azok az ajkak, melyekről elhangzott a Lázárt feltámasztó szó. De azért nem tudunk róla, hogy ajkát egyetlen panasz is elhagyta volna; még akkor sem, amikor Jézus kebléből a végső elhagyatottság kiáltása tört elő, és neki tehetetlenül kellett mellette állania; sem pedig akkor, amikor Longinus lándzsája belefúródott abba a szívbe, mely annyira szerette az embereket.

És míg az Úr embersége így a legirtózatosabb kínokkal küszködött, Szűz Mária az ő sebzett, de az isteni akarathoz hű lelkével hitt és remélt; följánlotta a Fiút az Atyának, s Fiával együtt önmagát is följánlotta. Tudta, hogy Jézus Isten, tudta, hogy föl fog támadni, azért hát remélt imádott Fia helyett is, aki ezekben a pillanatokban csak szenvedni tudott. A kereszt lábánál Szűz Mária volt az isteni reménység egyetlen őrzője.

Vajon nem érkezik-e el mégis egy olyan pillanat, melyben szeretne inkább összeroskadni, semmint Jézus nélkül élni? ...

De íme, az áldozat még egyszer megszólal, és Szűz Mária lelke tágra nyílik, hogy felfogja minden szavát. *Asszony, íme a te fiad*, – mondja Jánost szeretetébe ajánlva; és: *Íme, a te anyád*, – mondja Jánosnak.

Az isteni szívből új titok fakadt, és Szűz Máriának parancs ez a titok; azt kívánja tőle, hogy élje a földön továbbra is a sötét éjszakába merült életét, hogy anyja legyen a Fia vérében megújult emberiségnek. A Megfeszített szenvedésének és halálának gyümölcse ez.

Szűz Mária megérti, és elfogadja ez újabb áldozatot. És ebben a pillanatban az emberiség Anyjává lesz.

A feltámadt Jézus megjelenik Anyjának

Az evangéliumok nem szólnak arról, hogy a feltámadt, dicsőséges Jézus megjelent volna Anyjának, de az Egyházatyák mégis majdnem mindannyian úgy vélik, hogy Jézus először Máriának jelent meg.

Az evangéliumoknak szociális hivatásuk van: főképpen azokat a dolgokat jegyzik fel, melyek közvetlen vonatkozásban állnak a megváltással, a megtévedt és bűnös ember részére kieszközölt bocsánattal. Jézusnak azokhoz a lelkekhez való viszonyát, akik a szeretet odaadásával ragaszkodtak hozzá, az evangéliumok – ha nem is mellőzik, – de alig érintik; inkább a sejtésszerű megérzésre, semmint a természetes megfontolásra bízják azokat.

Jámbor lelkek így is megsejtik az édes titkot, melyet Jézus – éppen szívének végtelen gyöngédségénél fogva – nem akart feltárni a világ előtt.

Jézus tehát a feltámadás ragyogó hajnalán megjelent Anyjának. Előbb, mint bárki másnak. Dicsőségteljes szépségének és szeretetének ragyogásában; derűlten, ünnepélyesen, isteni lényének olyan sugárzásában, amelyben Mária nem látta Őt még soha.

Talán egy másik Jézust látott most Benne, akiben felismerte azt a hatalmas Istenséget, akit voltaképpen emberségének fátyola alatt is mindig imádott? Igen, felismerte Istenét, s örvendezett, és megvigasztalódott nagyszerű győzedelmén.

De azért sebzett szívét ezen a gyönyörű és nagy napon sem kerülte el a fájdalom.

Lehetséges-e vajon, hogy az a dicsőségteljes szépség, melybe a feltámadt Jézus öltözött, annak a földi anyagnak, annak a pornak a hordozója legyen, melynek ő szülőanyja lett?

Néhány pillanattal később Mária Magdolna, miután fölismerte a vélt kertészben Mesterét, örömtől mámorosan nyújtja feléje karját, de mozdulatát megakasztják e titokzatos szavak: *Ne érints, még nem mentem fel Atyámhoz.*

Szűz Máriát nem éri hasonló visszautasítás, mert ő meg sem kísérli, hogy érintse Jézusát. Ő ismeri a feltámadás titkát. Tudja, hogy Fia nem ment még fel Atyjához, de nincs már messze az idő, amikor felszáll Hozzá; tudja, hogy Jézus dicsőséges élete ezentúl csak az örökélet titokzatos hajnala; tudja, hogy csak azért tért vissza még egyszer a földre, hogy szeretteit megvigasztalja; de csak rövid időre, továbbmenő utasként érkezett; és végül tudja azt is, hogy miután már nem ennek a világnak a lakója, de még az egeké sem, emberi kéznek nem szabad érintenie.

Mindezt tudva, Szűz Mária nem borult Fia karjába; csak megvigasztalódottan is szomorú szívének legédesebb könnyeit hullatva, csöndesen imádta Őt.

Talán még sohasem fogta föl így, teljes nagyságában, mint most a feltámadott Jézus előtt, annak a szeretetnek tisztaságát és fönséges voltát, amelyet Fia kívánt tőle. De Mária ezúttal is megfelelt a beléje helyezett várakozásnak. Isten Anyjának mérhetetlen szeretete a feltámadás nagy napján se nyilvánult meg feltűnőbben, mint egyébkor, Fia életében. Félrevonult most is, mint mindig, és csak azt kívánta, boruljon rá a feledés fátyola sebzett szívére is, hogy ezentúl már csak az örökkévalóság várásának élhessen.

Szűz Mária Szent János kezéből fogadja Jézust

„És attól az órától fogva a tanítvány magához vette őt”. (Jn 19,27)

Miért bízta Jézus Máriát inkább egyik tanítványára, mint valamelyik közeli rokonára, vagy egy másik asszonyra, ahogy az a világ szemében természetesebbnek látszott volna?

Egy jámbor hitszónok így magyarázza ezt a titkot:¹ „Bármennyire bírta is a Szent Szűz a papi lélek teljességét, mégsem ölthette magára annak jellegét, és nem gyakorolhatta tisztét; ezért adta őt át az isteni Megváltó Jánosnak; nemcsak, hogy betöltse mellette a Fia helyét, hanem azért is, hogy az érte és szándékára bemutatott szent cselekmény útján kielégítse szíve égő vágyakozását, és hogy a Fiától való elszakadás fájdalmában meglegyen az a vigasztalása, hogy szentségileg naponta magához vehesse Őt. Íme, az ok, amiért Jézus nem hagyta Máriát Szent József oltalmában sem, mert ő sem volt az új törvény papja. Olyasvalakire akarta bízni őt, aki egyesíti magában a szüzességet és a papi jelleget, aki tiszta, mint egy angyal, sőt fölötte áll az angyaloknak annyiban, amennyiben bemutathatja Jézus áldozatát, egyenesen azzal a megbízatással, hogy az oltáron folytassa a keresztdozat följánlását a Szent Szűz szándéka szerint”.

Szent János lett tehát Szűz Mária oltalmazója és támogatója. Ő nyújtotta neki Jézust is. Naponta megújította előtte a Golgota áldozatát, – mellyel Szűz Mária lélekben éppúgy egyesült, mint annak idején a kereszt lábánál – s odanyújtotta neki a kenyér színe alatt rejtőző Krisztus szent testét és véré. János papi működése útján közlekedett Szűz Mária az éggel; az Oltáriszentségben találkozott az ő imádott Jézusával, és ott zavartalanul magához ölelhette Őt. Csak így, Jézusa bátorításával és vigasztalásával bírta tovább az életet; csak így tudta jelenlétével megerősíteni az apostolokat, s tudott imádkozni az Evangélium elterjedéséért, vagyis csak így tudott tökéletesen megfelelni Isten akaratának, mely abban állott, hogy maradjon egyelőre még a földön, s hogy a születő Egyháznak legszilárdabb erőssége legyen.

János neki szentelte életét. Elleste minden kívánságát, s annak legcsekélyebb jelére is engedelmeskedett; érte dolgozott, prédikált, írt, s Szűz Mária viszont ihletet adott neki, és támogatta őt minden munkájában.

És a fájdalom töre, melyet a Fiától való elszakadás vert Mária szívébe, átjárta most János szívét is; minden dobbanása újabb szenvedést hozott, amiért nem egyesülhetett tökéletesebben imádott Istenével. Igaz, följánlhatta neki a legtökéletesebb Anya szeretetét, valamint önmagát is, de csak rejtve, a szent titok fátyola alatt.

Miután Szűz Mária így fölismerte Jánosban a papi hivatás nagyságát, őt, mint Jézusának papját, határtalan szeretettel, fogadott fiaként szerette, és egyúttal az új törvény papságát tisztelte benne. Most érezte csak át igazán, mily nagy vigasztalást hagyott számára Jánosban az ő imádott Fia; az egyetlen vigaszt, mely enyhítő balzsamot önthetett szíve sebére földi életének hátralévő napjaiban, amíg el nem érkezik az a kimondhatatlanul boldog pillanat, melyben viszontláthatja megdicsőült Fiát.

¹ Olier: Dicsőítő beszéd Szent Jánosról.

Szűz Mária elnyeri a Szentlelket

Mindannyian egy akarattal áhítatosak voltak az imádságban az asszonyokkal s Jézus anyjával, Máriával. (ApCsel 1,14)

Ötven nappal a feltámadás után Máriát az apostolokkal és azokkal a jámbor asszonyokkal együtt találjuk, akik gyötrelmeiben és vigasztalásaiban egyaránt osztoztak vele.

A terem, amelyben időztek, annak a háznak a felső részében volt, melyben mind a zsidóknak, mind pedig a rómaiaknak tágas termek állottak rendelkezésükre tanácskozások és vendégségek céljaira. Hogy kié volt ez a ház, s hogy Szűz Mária és a tanítványok különben hol tartózkodtak Pünkösd napjáig, nem tudjuk. Sokan úgy vélik, hogy ugyanaz a terem volt ez, melyben Jézus az utolsó vacsorát tartotta, és hogy ugyanazok a falak, melyek a Megváltó végső búcsújának voltak tanúi, most vigasztaló szent Lelkét fogadták be.

Nem sok idő telt még el a Golgotán lejátszódott tragédia óta, mely olyan mélyen bevésődött Szűz Mária szívébe; s nem sok idő Jézus mennybemenetele óta, amikor isteni lába utoljára érintette a földet.

Az egyetlen boldogságától megfosztott Anya vigasztalanságát még jobban fokozta volna, ha a kiállott gyötrelmekből kimerülten magára marad, lelkében újra meg újra átélve a történeteket. De nem így történt. Az Apostolok cselekedetei világosan beszélnek: míg az apostolok és a jámbor asszonyok a Szentlelket várva együtt imádkoztak, Szűz Mária is ott volt közöttük.

„Egy akarattal állhatatosak voltak az imádságban”. Csodálatos szavak! Milyen nagy mértékben járulhatott hozzá akaratuknak ehhez az egységéhez ennek az Anyának a jelenléte, aki olyan erős, olyan megadó tudott lenni, aki olyan világosan látta Jézus áldozatának célját, és aki olyan hűséges bizakodással várta ígéretének teljesülését. Az egész kis Egyház oda gyűlt az Anya köré; belőle merítette életét, reménységét; belőle, az élő tabernákulumból, mely szent ölében hordozta Isten Fiát.

És elérkezett a nagy nap. „És hirtelen zaj támadt az égből, mint valami heves szélvésznek zúgása... És szétszott nyelvek jelentek meg nekik, mint a tűz, és leszállott mindegyikükre egy-egy. És beteltek mindnyájan Szentlélekkel”. (ApCsel 2,2–4)

Beteltek, – mondja a szent szöveg – s jobban nem is fejezhetné ki a történeteket. Mert nem volt értelmüknek olyan zuga, s nem volt olyan parányi rost szívében, melyet át ne tüzesített volna Jézus Lelke; de még teljesebben cselekedte ezt Szűz Mária értelmével és szívével.

Nyomában az isteni titkok hirtelen úgy megvilágosodtak előtte, mint a tárgyak egy déli naptól bevilágított szobában. És bár egész életében arra törekedett, hogy megértse Jézust, – iránta való mérhetetlen szeretetétől indítva – ezen a napon mégis végtelenül megnövekedett a megértése, annak az isteni megvilágításnak a fényében, melyet Jézus az Ő szent Lelke útján árasztott értelmébe.

Mária lehuny szemmel, mélységes összeszedettséggel, teljesen gyászköpenyébe burkolózva, a szeretet elragadtatásával fogadta az ég ajándékát; két kezét keresztbe fektette mellén, mintegy emlékeztetőül imádott Fiára, aki a kereszt árán szerezte meg neki ezt a nagy kincset.

Szűz Mária halála

Mennyekbe vitetett Mária. Nagyboldogasszony napi szentmiséből.

Végül elérkezett a nap, melyen az egek felkészültek Királynőjük fogadására; de ez a nap ugyanaz volt, mely egyúttal legszebb virágától fosztotta meg a földet.

Isten Anyja, annyi megpróbáltatás hősnője, a szeretet vértanúja álomra hajtotta fejét; álomra, melyből egyetlen szerelmének karjában ébred fel mindörökre.

Az Úr tanítványai a Szentlélek sugallatára eljöttek, hogy ott legyenek a legdrágább Anya mellett elköltözése pillanatában; eljöttek, hogy lássák, mint csukódik áldott szeme földöntúli álomra.

Az erős férfiak homlokán a szomorúság árnyéka suhan át; íme, Szűz Mária is itt hagyja őket. Isten családjából most már senki sem marad közöttük.

Milyen nehéz lesz az útjuk ezután, a Szent Szűz mosolya nélkül, mely az ég tükröződését jelentette számukra! Eltűnik a köztük hagyott drága örökség, nem lesz többé kincsük, amit féltve őrizzenek. Az emberlelkek halászhálói immár teljesen magukra maradnak. Szétfoszlik az az isteni légkör, amelyben addig éltek, míg Isten Anyja közöttük volt. Most már csak a rideg valóság marad meg: egy megtérítendő, romlott világ. Igaz, Isten mindig közelükben marad; közel, de mégis olyan távol! ...

Szűz Mária közben szelíden elszenderült. És ez az elpihenés Istennek külön csodája volt. Szűz Mária arcát a gyöngy áttetsző sápadtsága vontá be. Felvirradt előtte az örök élet, és ő ugyanolyan szelíd kedvességgel ébredt erre a virradatra, mint ahogy szép nyári napon a hajnal fénye terül szét az égboltozaton. Halálküzdelemnek semmi nyoma: egyetlen verejtékcsepp sem gyöngyözik tiszta homlokán; két keze keresztbetéve pihen a mellén, mintha könnyörületet esdene az emberekre, az ő fiaira, most és mindenkor, az idők végezetéig.

A Szent Szűz nincs már a földön. A végtelen térségeken keresztül hallja már a parancsoló és mégis olyan édes isteni szózatot: „Siess galambom, barátnőm, szépem és jöjj!” És ennek a hívásnak ereje és édessége az elragadtatás gyönyörűségével szakítja ki Szűz Mária lelkét testéből.

A halál nem győzedelmeskedett fölötté gyötrelmeivel; inkább Mária győzedelmeskedett a halálon, mely tiszteletteljesen térdet hajtott előtte, nem merte durva kézzel érinteni ezt a halhatatlan testet.

Helyette az angyalok ragadják szelíd erőszakkal magukhoz Máriát, hogy felvigyék drága terhüket mennyei birodalmukba, s hogy mindörökre megfosszák a földet ennek a fájdalomtól és szeretettől sápadt édes arcnak a látásától. Az angyalok száma nagy, egész sereg, Mária teste pedig oly könnyű: Milyen gyorsasággal emelik ezt a drága testet, mely olyan kevés helyet foglalt el a földön, Isten káprázatos fényességében tündöklő szárnyaikra!

A Királynő bevonul birodalmába. És kicsiny emberi lábának belépésével immár teljesen befejeződik a megváltás műve: Isten kibékülése az emberrel; a föld összekapcsolódása az éggel.

Az apostolok hiába keresték, nem találták többé sírjában a drága jó Anyát. Megértették a történeteket, mélyen megalázkodtak, és könyörögve kérték a Szent Szüzet, vegye őket pártfogásába földi számkivetésük idején; azután pedig elszéledtek a világban az Egyház megerősítésére.

Az Istenanya egyénisége

Az Úr szolgálóleánya.

Nem zárhatom le a Szent Szűzről szóló e rövid lapokat anélkül, hogy ne foglalkoznék egy olyan ellenvetéssel, mely akárhányszor még hívők ajkáról is elhangzik. – Mi az érdeme Isten Anyjának abban, – mondják – hogy szent és tökéletes volt, mikor áteredő bűn nélkül született? – Majdnem arra a következtetésre jutnak, hogy a szenteknek, akiknek annyi szenvedélyükkel kellett megküzdeniük, több volt az érdemük, mint a Szent Szűznek. És hozzáteszik: Szűz Mária a tökéletesség magasztos képe, de nincs egyénisége. Nehéz megérteni őt, és ezért követni sem lehet.

Ez a fölfogás azonban teljesen téves. A Szűzanya magasan fölöttünk áll ugyan, de lényegében véve egyáltalán nem különbözik tőlünk, s így követhető is. Ő a legegyszerűbb, a legalázatosabb és a legőszintébben emberi mindnyájunk között, azért kapta meg a kegyelem teljességét.

Azt sem állíthatjuk, hogy nincs egyénisége. Bármit mond vagy tesz is, abban mindig megnyilvánul egyéni akarata, gondolkodásának és életszemléletének egyéni iránya; szavai mindig az ő szavai, az ő kifejezései, az ő sajátos megnyilvánulásai.

A szeplőtelen fogantatás távol tart tőle minden érzéki kívánságot, mely hasonlóná teszi őt Évához, aki szintén áteredő bűn nélkül került ki Isten kezéből. De akkor hogy lehet az, hogy Éva vétkezett, Mária pedig nem?

Mikor Gábor arkangyal tudomására hozza, hogy Isten anyja lesz, Szűz Mária nem gondolja: – Most hasonlóná válok Istenhez! – Sőt, miután az angyal megnyugtatta őt szüzessége felől (tehát arról, hogy érintetlenül fönntarthatja fogadalmát, melyet saját legbensőbb, legegényibb vágyának engedve tett) Mária ezt mondja: – *Íme az Úr szolgáló leánya.*

Szolgáló leány! ...Váratlan, sohasem hallott szavak, melyek egyenesen Mária lelkéből fakadtak. Szolgáló leány! Isten tehát az marad előtte, aki eddig volt, a Mindenható, az Úr és ő továbbra is Mária marad. Az angyali üdvözlés után éppúgy, mint annak előtte: Mária.

A szeplőtelen fogantatás nem lett volna elég arra, hogy a Szűzet ilyen *tökéletes* beleegyezésre bírja, mint ahogy Évát sem tartotta meg az áteredő bűn hiánya az engedelmességben. Máriának tehát ez saját érdeme volt, mégpedig milyen nagy érdeme!

Beleegyezésének tökéletessége; íme ez Szűz Mária legnagyobb érdeme. És minden más cselekedetének azért olyan óriási az értéke, mert ebből a tökéletes szeretetből származik.

Akarata tántoríthatatlan és tiszta. Később, emelkedésének bizonyos pontján nem érezhetett volna-e fáradtságot, lankadást és nem mondhatta volna-e: – Nem bírok ilyen magasra szállni; fáradt vagyok? – Hogyne mondhatta volna! Hiszen a szeplőtelen fogantatás nem befolyásolta akaratát, sem pedig tökéletes nővoltával járó gyöngeségét, törekenységét.

De Szűz Mária nem fáradt el. Miután kezét az eke szarvára tette, nem nézett többé vissza. Nagylelkű és erős akarata egybekapcsolódva Isten iránti határtalan szeretetével, megállás és pihenés nélkül vitte őt fölfelé a nehéz úton; egyre messzebbre, magasabbra szállt, kiérdemelve, hogy boldognak nevezhessék majd őt minden nemzedékek. Teremtőjének és Fiának vigasztalására, de az emberekére is, akiktől valóban megérdemli, hogy nagyon szeressék őt.

A megkoronázott Szűz

Örülj, mennynek Királynéja, Alleluja. (A Boldogságos Szűz zsolozsmájából)

A mennyország végtelenbe zengő harmóniája elcsendesedik. Az angyalok leteszik hárfájukat és lantjukat: mert megjelent a legszentebb Szűz, hogy Királynővé koronáztassék.

Reá sugárzik az Atya hatalma, a Fiú mosolya s a Szentlélek teljesen beburkolja vakító sugárzásával.

A legalázatosabb teremtmény pedig leborul, hogy imádja a lényegében egy és személyében három Istent; azt az Istent, aki mindig mindene volt, és akit most végre az örök Szeretet elragadtatásában szemlélhet, a mennyei seregek szent csöndje közepette.

De a Fiú fölemeli, és dicsőségének trónjára vezeti, mely neki készített az idők kezdetétől fogva, amikor még „*a föld puszta volt, és üres és sötétség lebegett a mélység felett*”, majd a fejére teszi a mennyei fény legtisztább sugaraiból készített koronát, azt a koronát, mely méltó Isten és az emberek Anyjához és a választottak Királynőjéhez.

És íme, most megszakad a szent csönd, az angyalok hárfáinak és lantjainak zengése belevegyül a keruboknak, szeráfoknak, trónálló és uralkodó égieknek, valamint az üdvözültek megszámlálhatatlan seregének karába, s mindannyian együtt Szűz Mária dicsőítésébe kezdenek:

Íme, beteljesedett az üdvösség és a hatalom, és a mi Istenünk országa és az ő Krisztusának hatalma.

A Szent Szűz trónját szivárványos fény ragyogása veszi körül; az üdvözült lelkek valami megmagyarázhatatlan erő indítására mindannyian feléje fordulnak, és arcának sugárzó szépségét szemlélve zengik: *Királynénk, jöjj ó Úrnőnk a te virágos kertedbe.*

Az isteni Bölcsesség sugallatára Mária ajka is megnyílik, és így válaszol: „*Nálam vagy az út és az igazság minden kegyelme, nálam az élet és az erény minden reménye. Jertek hozzám mind, kik megkívántok engem, és teljete el gyümölcseimmel*” (Sirák 24,25–26)

Így felelt a Királyné alattvalói végtelen seregének, miközben az isteni fény visszaverődése mindig új ragyogással vont be arcát, mely az ég minden szépségét egyesítette magában.

Ó, asszony, akinek a világegyetem összhangja szolgál keretül, ó teremtmény, akiben Isten tetszését találja, nem vagy-e te mégis Szűz Mária? Nem te vagy-e a visszavonultan élő názareti fiatal leány, József szerény jegyese; nem te vagy-e az alázatos szűz és a szenvedő asszony, aki fátyolába burkoltan sír a Golgotán, a keresztnél? Miről ismerhetünk reád ó Mária, ebben a reád sugárzó csodálatos fényességben?

És ismét megnyílik a Szűz ajka és így felel: Nem szálltak-e és nem szállnak-e mindig angyalok a földről az égbe? És nem beszélnek-e nektek földi számkivetésben élőknek, a szívemben irántatok égő szeretetről? Bízatok bennem, és tőlem várjatok mindent.